

— Ո՛հ, Գուրգեն,— ըսաւ Խոսրով անհամբերութեամբ եւ աննշմարելի ծիծաղով, միթէ՞ դեռ տղայ ես, բաց՝ կարդայ՛, վերջ տուր սա նամակիդ...

«Մուշեղ վախճանեցաւ, եթէ որք եւ տկար աղու մը յանձն կառնուս հայր լինիլ եւ տիրել Անձեւացեաց մի՛ դանդաղիր. արդէն ազդեցութիւնք եւ բանսարկութ մեր շուրջ պատած են, քու սիրտդ տես թէ ինչ խորհուրդ կ'ուտայ քեզ: Կշռէ եւ ըստ այնմ շարժէ: Յեղինէ»:

— Ո՛հ,— ըսաւ Գուրգեն տեղաց ցատկելով, — եւ այսպիսի նամակ մը կը դանդաղէիր ինձ տալու, եւ Յեղինէ իմ որոշմունքես միթէ կը կասկածի: Երթա՛նք Խոսրով:

— Գուրգեն, կ'երեւայ, որ դու մոռցար թէ քու բարեկամդ ծերացեր է արդէն, ես նոր ճամփէ կ'ուզամ, մէկ գիշեր մը միթէ՞ կարելի չէ համբերել:

— Իրաւունք ունիս, բայց ես տասնինը տարի է կը համբերեմ: Ամէնքը զիս պատերազմի եւ արեանց ծարաւի կը կարծէին, վասնզի ես ամիս մը, շաբաթ մը հանգիստ տեղ մը չէի կրնար նստել. ամէնքը կարծէին թէ պատերազմը իմ զուարճութիւնս է, բայց դու, Խոսրով, զիս եւ իմ սիրտս կը ճանչէիր՝ թէ այդ սրտին կրակն էր, որ զիս հանգիստ չէր թողուր, ինչո՞ւ այդ նրբամիտ նամակն իրեն գրել տուիր. ինչո՞ւ Յեղինէ չի զրուցեր յայտնի թէ ամուսնանանք:

— Դու սխալ կը դատես զիս նոյնչափ՝ ինչչափ զհեղինէն: Ես իրեն խորհուրդ ամենեւին չի տուի, քեզ յայտնի է, որ տասը մարդու գլուխը խելք գնելու կարողութիւն ունի այդ կինը. ինձ խնդրեր գրեր էր, որ իրեն հասնիմ: Ես երբ Կ'անգուար մտայ, Մուշեղ նոր վախճանել էր. իւր յուղարկաւորութեան հանդէսը ամենայն վայելչութեամբ կատարելէն վերջ՝ ինձ յայտնեց պարզութեամբ իր սիրտը, ինձ պատմեց ձեր սերը, որ ես գիտէի բայց որ դուք երկուքդ էլ ինձ չէիք խոստովաներ, եւ լաւ կ'ընէիք, վասնզի ձեթ պարտքը լռելն էր եւ իմս գուշակել: Ինձ հարցուց թէ ինք՝ մայր եւ կին ի՛նչ պետք էր ընել: Ինձ